

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΓΟΝΕΑ -ΒΡΕΦΟΥΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μ-6061	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΓΟΝΕΑ -ΒΡΕΦΟΥΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	3	
Σύνολο	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΕΥ) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://midw.uniwa.gr/course/proimi-parembasi-sti-schesi-gonea-vrefoys/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα προσφέρει βασικές γνώσεις που αφορούν στην προώθηση ορθών πρακτικών και παρεμβάσεων κατά τη νεογνική και βρεφική ηλικία, οι οποίες συμβάλουν θετικά στην ανάπτυξη του δεσμού μεταξύ γονέα και νεογέννητου/βρέφους και ευνοούν την ομαλή πορεία της ψυχοσυναισθηματικής, κοινωνικής και γνωστικής υγείας των νεογέννητων και βρεφών. Η ύλη του μαθήματος βασίζεται σε επιστημονικώς τεκμηριωμένη γνώση που εφοδιάζει επαρκώς τον φοιτητή, ώστε να δύναται να προσεγγίσει επιστημονικά το συγκεκριμένο πεδίο.

Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τη/το φοιτήτρια/φοιτητή με επιστημονική γνώση, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογήσει τη μητρική και πατρική προσαρμογή, να προωθήσει μέσω συγκεκριμένων πρακτικών την ανάπτυξη του δεσμού γονέα – νεογνού/βρέφους, να αναγνωρίζει σημεία που ευνοούν ή υπονομεύουν την ανάπτυξη αυτού του δεσμού και να συνεργασθεί με της επαγγελματίες υγείας, ώστε να υπάρξει πρώιμη παρέμβαση που θα ευνοήσει την ανάπτυξη του δεσμού και κατ' επέκταση θα συμβάλει θετικά στην ομαλή πορεία της ψυχοσυναισθηματικής, γνωστικής και κοινωνικής ανάπτυξης του νεογνού/βρέφους.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/φοιτητή θα είναι σε θέση να:

- ✧ αξιολογήσει τη διαδικασία προσαρμογής των γονέων στους νέους τους ρόλους και καθήκοντα.
- ✧ αξιολογήσει τις αλληλεπιδράσεις, την επικοινωνία και τη σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ γονέα και νεογνού/βρέφους.
- ✧ συνεργασθεί με τους επαγγελματίες υγείας προκειμένου να υλοποιήσουν και να εφαρμόσουν κάποιο κλινικό πρωτόκολλο πρώιμης παρέμβασης, που θα ευνοήσει την ανάπτυξη της σχέσης γονέα – νεογνού/βρέφους, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που το νεογέννητο πρέπει να νοσηλευτεί σε MENN και να απομακρυνθεί από τους γονείς του.
- ✧ ανιχνεύσει παθολογικές καταστάσεις και συμπεριφορές που διαταράσσουν την ανάπτυξη του δεσμού και ελαχιστοποιούν τη σχέση γονέα – νεογνού/βρέφους και να τις αντιμετωπίσει με μια διεπιστημονική προσέγγιση.
- ✧ ευαισθητοποιήσει, υποστηρίξει, εμπυχώσει και εκπαιδεύσει τους γονείς προκειμένου να αναπτύξουν επικοινωνία και σχέση με το παιδί τους.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Άσκηση κριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ανάληψη πρωτοβουλιών

Υπευθυνότητα.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Μετάβαση της τη γονεϊκότητα. Μητρικός ρόλος – Πατρικός ρόλος. Συναισθήματα – Επιθυμίες – Προσδοκίες γονέων.
2. Σχέσεις εγκύου – εμβρύου, μελλοντικού πατέρα – εμβρύου και γονέα – νεογέννητου/βρέφους.
3. Γνωστική ανάπτυξη στη νεογνική και βρεφική ηλικία: αισθητηριακές και αντιληπτικές ικανότητες. Χαρακτηριστικά σημεία της προσπάθειας του νεογνού/βρέφους να αντιληφθεί το περιβάλλον και να αναπτύξει δεσμό με τους ανθρώπους. Τρόποι επικοινωνίας.
4. Αλληλεπιδράσεις γονέα – εμβρύου και γονέα – νεογέννητου/βρέφους. Σημαντικότητα και οφέλη του πρώιμου δεσμού γονέα – νεογνού/βρέφους. Βασικά κριτήρια για την ανάπτυξη της συναισθηματικής υγείας του νεογνού/βρέφους.
5. Σχέσεις και αλληλεπιδράσεις γονέα – νεογνού/βρέφους στη Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών (MENN). Ερεθίσματα που ευνοούν τη νευρομυϊκή ανάπτυξη του νεογνού. Διαχωρισμός γονέα – νεογνού. Συναισθήματα γονέων.
6. Συνθήκες και πρακτικές που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη δεσμού γονέα – νεογνού/βρέφους στην αίθουσα τοκετών, στο τμήμα λεχωίδων, της MENN, στο σπίτι. Παράγοντες και πρακτικές που υποσκάπτουν την ανάπτυξη δεσμού.
7. Χαρακτηριστικά της συμπεριφοράς των γονέων που ευνοούν την ανάπτυξη δεσμού. Ευαισθησία – Διαθεσιμότητα γονέα – Αμοιβαιότητα – Ευχαρίστηση. Μητρική – Πατρική ανταπόκριση.
8. Θεωρητικά μοντέλα πρώιμων παρεμβάσεων για την προστασία της σχέσης γονέα – νεογνού/βρέφους:
 - α) Θεωρία Δεσμού.
 - β) Θεωρίες προσκόλλησης. Θεωρία του Bowlby.
 - γ) Μοντέλα υποστήριξης και ενδυνάμωσης της οικογένειας.
9. Η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων πρώιμης παρέμβασης. Συνδυασμός παρεμβάσεων. Ένταση και διάρκεια παρεμβάσεων.
10. Σύνδεση του δεσμού γονέα – νεογνού/βρέφους και της ομαλής ψυχοσυναισθηματικής, γνωστικής και κοινωνικής υγείας και ανάπτυξης του νεογνού/βρέφους.
11. Εφαρμογή πρότυπων μοντέλων φροντίδας της οικογένειας στο νοσοκομείο και το σπίτι, που ενισχύουν τον δεσμό γονέα – νεογνού/βρέφους.
12. Μητρικός θηλασμός και ανάπτυξη δεσμού μητέρας – νεογνού/βρέφους: μια αμφίδρομη σχέση.

- 13.** Προβληματικές καταστάσεις, συνθήκες και συμπεριφορές που διαταράσσουν την ανάπτυξη του δεσμού: προβλήματα ψυχικής υγείας, κατάχρηση ουσιών, ενδοοικογενειακή βία, αποξένωση, προσωπικές φιλοδοξίες, κ.α. Ο ρόλος της μαίας στην έγκαιρη ανίχνευση και αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων. Ανάλυση περιπτώσεων (casestudies).
- 14.** Συναισθηματική/ψυχική διαταραχή της υγείας της εγκύου/μητέρας. Ο αντίκτυπος της διαταραχής στην ανάπτυξη του δεσμού με το νεογνό/βρέφος. Ανάλυση σχετικών εμπειριών από την κύηση έως και της πρώτους μήνες μετά τον τοκετό. Η ευάλωτη μητέρα – η ενοχική μητέρα – η καταθλιπτική μητέρα.
- 15.** Μαιευτικές παρεμβάσεις που ενδυναμώνουν την ανάπτυξη πρώιμου δεσμού γονέα/βρέφους. Η συμβολή της μαίας στην ενθάρρυνση, υποστήριξη και εκπαίδευση των γονέων από την περίοδο της κύησης, τις ώρες του τοκετού και κατά την επιστροφή στο σπίτι. Προτεινόμενες δραστηριότητες γονέα – νεογνού/βρέφους. Αναγνώριση οικογενειών που χρειάζονται μεγαλύτερη υποστήριξη.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Χρήση Power point presentations ▪ Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. ▪ Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με τους φοιτητές. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Συγγραφή εργασίας σε μελέτη περίπτωσης /μελέτη βιβλιογραφίας	20
	Διαδραστική διδασκαλία	10
	Αυτόνομη μελέτη	34
	Σύνολο	90
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Αξιολόγηση της/του φοιτήτριας/φοιτητή: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Γραπτή τελική (ΓΕ) ή/και προφορική (ΠΕ) εξέταση (60%). Όταν ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των διαλέξεων, οι φοιτήτριες/φοιτητές απαντούν γραπτά σε ένα σύνολο ερωτήσεων στα ελληνικά. Οι ερωτήσεις απαιτούν: <ol style="list-style-type: none"> α. σύντομες απαντήσεις είτε, β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη της θέματος είτε, γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση της κλινικού σεναρίου (case study) είτε, δ. είναι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε, 	

δ. έναν συνδυασμό των παραπάνω.

Η βαθμολογία της γραπτής ή προφορικής εξέτασης εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της γραπτής εξέτασης είναι το πέντε (5).

▪ Ομαδική γραπτή εργασία (ΟΓΕ) (40%) (υποχρεωτική).

Βαθμός μαθήματος (BM)= (ΓΕ) ή/& (ΠΕ)×60% + (ΟΓΕ)×40%

Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητριών/ φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλες/όλοι οι φοιτήτριες/φοιτητές με τη δήλωση του μαθήματος ή/& στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία:

1. Loedermilk D.L. & Perry S.E. (2006) *Maternity Nursing. Mosby, Sixth Edition Νοσηλευτική μητρότητας*. Μετάφραση-επιμέλεια Λυκερίδου Α., Δελτσίδου Α., Εκδ. Λαγός

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία:

2. Diane E. Eyer. (1993). *Mother-Infant Bonding: A Scientific Fiction*. Yale University Press.
3. Lowdermilk D.L., Perry S.E., Cashion M.C., Alden K.R. (2016). *Maternity and Women's Health Care*. 11th Edition. China: Elsevier evolve.
4. Page L.A. & McCandlish R. (2006). *The New Midwifery E-Book: Science and Sensitivity in Practice*. 2nd Edition. Netherlands: Churchill Livingstone Elsevier.
5. Perry S.E., Hockenberry M.J., Lowdermilk D.L., Wilson D. (2013). *Maternal Child Nursing Care*. 5th Edition. Elsevier, Mosby, Canada.
6. Raynor M. (2010). *Psychology for Midwives: Pregnancy, Childbirth and Puerperium*. UK: Open University Press.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Acta Paediatrica
- Advances in Neonatal Care
- British Journal of Midwifery
- Clinics in Mother and Child Health
- Infant Journal
- JAMA Pediatrics
- Journal of Child Health Care
- Journal of Reproductive & Infant Psychology
- Midwifery
- Pediatrics
- The Lancet